

Fons del Museu Diocesà de Barcelona

Bigues i Riells del Fai

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Pla de la Seu, 7. Pia Almoina 08002 Barcelona

Coordenades:

Latitud: 41.67538
Longitud: 2.21385
UTM Est (X): 434563
UTM Nord (Y): 4614034

Classificació

Número de fitxa: 08023 - 62
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Col·lecció
Estil / època: Medieval Romànic
Segle: XII-XIII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal i física
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: LLEI 17/1990, de 2 de novembre, de museus.
DECRET 35/1992, de 10 de febrer, de desplegament parcial de la Llei 17/1990, de 2 de novembre, de museus.
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Privada accessible
Titular: Arquebisbat de Barcelona; Carrer del Bisbe 5 / 08002 Barcelona
Fitxes associades:
[Creu romànica de Sant Miquel del Fai](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 04/04/2005 - 02:00

Descripció

En el Museu Diocesà de Barcelona es troben dues peces procedents de Bigues-Riells: la Creu de Sant Vicenç de Riells i la Creu de Sant Miquel del Fai.

La creu de Sant Miquel del Fai és una creu molt apreciada pels historiadors de l'art per tractar-se d'una peça poc comuna. Consta d'una ànima de fusta, revestida per una capa de plata repussada i cisellada, però sembla que antigament estava completament daurada. És del tipus de creu llatina, amb el peu més allargat i els braços, amb medallons circulars, eixamplats en la seva part final. En la cara frontal hi ha la imatge de Crist crucificat sobre medalló central i en actitud hieràtica. En el medalló del braç alt hi ha un àngel, amb un cristall al damunt. Entre l'àngel i Crist hi ha la inscripció en columna: IHS.NAZARE-SUN-REX-IVD-EOR-VM. En els medallons laterals hi ha les imatges de la Mare de Déu i Sant Joan, en posició horitzontal. En el medalló inferior hi ha la imatge de Abraham. La figura central del revers és l'Agnus Dei i en els extrems, l'àliga de Sant Joan, el bou de Sant Lluç, el lleó de Sant Marc i l'àngel de Sant Mateu. Cada símbol té el nom llatí amb caràcters epigràfics.

La creu de Sant Vicenç de Riells té una ànima de fusta i recoberta per una làmina de plata. Fa 22 cm d'alçada, 11 cm d'amplada i 1,5 cm de gruix i pesa 130 grams. Decoració repussada als dos costats amb dos motius zoomòrfics i un de geomètric; enquadrats per una doble línia de punts. En el revers de la creu hi ha una relíquia de la Veracreu. Els animals representats recorden lleons i dracs o galls. Per la forma que presenta i per la decoració es pot datar a la segona meitat del segle XII i principis del XIII.

Observacions:

A l'església del monestir de Sant Miquel del Fai es presenta una reproducció de la creu de Riells feta als anys 90 per encàrrec del Museu Diocesà de Barcelona a l'artesà José Barbero, actualment propietat de la Diputació de Barcelona.

Història

Entre aquestes dues creus hi hagut certa confusió en alguns moments perquè la creu de Sant Miquel del Fai va estar durant algun temps a la parròquia de Riells. Actualment es troben les dues en el Museu Diocesà de Barcelona; la creu de Sant Miquel del Fai és el número 100 de l'inventari del museu i la creu de Sant Vicenç de Riells és el número 101 de l'inventari del museu.

La creu de Sant Vicenç (núm. 101) ingressà l'any 1916 gràcies a una donació del rector Mn. Manuel Soler. L'1 de juny de 1980 es va restaurar amb l'objectiu de consolidar el suport.

Bibliografia

- DALMASES, N. (1986). *Catàleg Thesaurus, l'Art als Bisbats de Catalunya 1000-1800*, Fundació Caixa de pensions, Barcelona, 1986, pp. 95-97.

- DURAN-PORTA, Joan. *La orfebreria en la Catalunya del romànic: ausències, notícies, rastros*. Romànic Digital.
- DURAN- PORTA, Joan (2015). *L'orfebreria romànica a Catalunya (950-1250)*, tesi doctoral.
- GUDIOL I CUNILL, J. "Exposició de creus" 1913.
- GUDIOL I CUNILL, J. (1920). "Les creus d'argenteria a Catalunya", Separata de l'*Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans*, p. 274 i ss.
- PLADEVALL i FONT, Antoni (1991). Sant Miquel del Fai. Espai Natural Sant Miquel del Fai. Barcelona.
- SAURA TARRÉS, Jordi (1991): Sant Vicenç de Riells del Fai, a *Catalunya Romànica*, Vol. XVIII El Vallès occidental i Vallès oriental. Barcelona, pp. 299 i 305.

Enllaços d'interès:

[La orfebreria en la Catalunya del romànic: ausències, notícies, rastros](#)

[L'orfebreria romànica a Catalunya \(950-1250\)](#)

[Museu Diocesà de Barcelona](#)

